

Datum: 30.09.2022

Prva objava:

AMBULANTNO PREDPISANA ZDRAVILA 2021

Kratek povzetek

Za ambulantno predpisana zdravila je bilo letu 2021 izdanih več kot 18 milijonov receptov, v skupni vrednosti 604 milijonov eurov, med katerimi je bilo 97,4 % zelenih receptov ter 2,6 % belih receptov.

Najpogosteje predpisana zdravila po ATC skupinah so bila zdravila za bolezni srca in ožilja (skupina C), zdravila z delovanjem na živčevja (skupina N) in zdravila za bolezni prebavil in presnove (skupina A).

Slika 1: Izdani recepti za predpisana zdravila, ATC klasifikacija, Slovenija 2021 in primerjava z letom 2020

Zdravila po skupinah klasifikacije ATC	Št. receptov	2021/2020
A Zdravila za bolezni prebavil in presnove	2.727.224	-0,5%
B Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov	1.092.239	-0,3%
C Zdravila za bolezni srca in ožilja	4.755.902	-7,4%
D Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	594.158	+5,4%
G Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni	848.029	-4,2%
H Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje - razen spolnih hormonov in insulinov	520.892	-3,0%
J Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	814.257	+0,2%
L Zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji	217.855	+1,1%
M Zdravila za bolezni mišično-skeletnega sistema	1.175.390	+2,6%
N Zdravila z delovanjem na živčevje	3.569.665	-0,7%
P Antiparazitiki, insekticidi in repelenti	58.455	+1,6%
R Zdravila za bolezni dihal	1.015.042	-4,7%
S Zdravila za bolezni čutil	697.108	+4,9%
V Razna zdravila	134.982	+14,0%

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

Najvišje vrednosti izdanih zdravil po ATC skupinah so dosegla zdravila za zdravljenje novotvorb in imunomodulatorjev (skupina L), zdravila bolezni srca in ožilja (skupina C) ter zdravila za bolezni prebavil in presnove (skupina A).

Slika 2: Vrednost izdanih zdravil na recept v EUR, ATC klasifikacija, Slovenija 2021 in primerjava z letom 2020

Zdravila po skupinah klasifikacije ATC	Vrednost (v EUR)	2021/2020
A Zdravila za bolezni prebavil in presnove	72.247.582,9	+6,3%
B Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov	67.664.871,2	+10,1%
C Zdravila za bolezni srca in ožilja	83.433.101,4	+2,2%
D Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	8.180.473,6	+15,9%
G Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni	21.395.228,8	-10,0%
H Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje - razen spolnih hormonov in insulinov	10.958.368,6	-1,3%
J Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	22.303.524,1	-0,9%
L Zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji	139.492.717,1	+13,2%
M Zdravila za bolezni mišično-skeletnega sistema	18.988.158,6	+4,2%
N Zdravila z delovanjem na živčevje	67.501.413,0	+4,9%
P Antiparazitiki, insekticidi in repelenti	642.281,1	+11,4%
R Zdravila za bolezni dihal	27.689.308,7	+30,9%
S Zdravila za bolezni čutil	10.492.091,6	+9,0%
V Razna zdravila	8.315.121,7	+10,8%

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64)

Opis zbirke podatkov ali raziskave

Lekarne redno tekom leta posredujejo ZZS podatke o izdanih zdravilih, ki so bila predpisana na zeleni recept (v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja) in beli (samoplačniški) recept, ki jih obdelane pošlje NIJZ ob začetku naslednjega koledarskega leta za leto nazaj. Zbirka podatkov o izdanih zdravilih na recept v trenutni obliki, z manjšimi spremembami, obstaja že od leta 2002.

Podatke o porabi ambulantno predpisanih zdravil v Sloveniji prikazujemo po ATC/DDD metodologiji, ki jo priporoča Svetovna zdravstvena organizacija (SZO).

Definicije:

Zeleni recept je receptni obrazec, katerega izdajatelj in formalni lastnik je Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZS). Na ta obrazec pooblaščen osebe (zdravniki, zobozdravniki) predpisujejo zdravila, katerih stroški se delno ali v celoti krijejo iz obveznega zdravstvenega zavarovanja (OZZ). Zeleni recept ima strokovno funkcijo, to je sam predpis zdravila, in plačilno funkcijo (zaračunavanje zdravila v breme OZZ). Veljavnost takega recepta je 30 dni od datuma predpisa zdravila. Če je predpisano zdravilo antibiotik, je veljavnost tega recepta samo 3 dni od datuma predpisa.

Beli recept je receptni obrazec, ki je namenjen predpisovanju zdravil, katerih stroški se ne krijejo iz OZZ. Pooblaščen institucija v RS za izdajo uradno veljavnih belih receptov je Zdravniška zbornica Slovenije. Veljavnost belega recepta je 30 dni od datuma predpisa.

ATC (anatomsko-terapevtsko-kemična) klasifikacija je razdelitev zdravil v različne skupine in sicer glede na organski sistem ali organ, kjer je mesto delovanja, ter glede na njihove kemične, farmakološke ali terapevtske lastnosti. Zdravila razvršča glede na njihovo glavno indikacijo, sprva v 14 glavnih (anatomskih) skupin (prva raven), ki jo označuje velika tiskana črka.

DDD (definirani dnevni odmerek, Defined Daily Dose) je statistična enota, ki jo je SZO opredelila za določitev porabe zdravila. DDD je povprečni vzdrževalni odmerek zdravila, ki ga odrasel bolnik prejme v enem dnevu, za zdravljenje glavne indikacije zdravila. Predstavlja teoretično vrednost, s katero poenotimo prikaz porabe zdravil.

Pravna podlaga za zbiranje podatkov:

Pravna podlaga za zbirko podatkov brez osebnih podatkov je Zakon o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (Uradni list RS, št. 65/00, 47/15, 31/18, 152/20 - ZZUOOP, 175/20 - ZIUOPDVE, 203/20 - ZIUPOPVE, 112/21 - ZNUPZ), zbirka NIJZ 64 – Evidenca porabe zdravil izdanih na recept. Pravna podlaga za pridobitev zbirke podatkov z osebnimi identifikatorji pa je vsakokratni Letni program statističnih raziskovanj.

Uporabne povezave:

- [Podrobnejša metodološka pojasnila](#)
- [NIJZ Podatkovni portal](#)
- [Zdravje v občini](#)
- [Letopis](#)